

Een springlevend gebouw!

Eind van dit jaar is het honderd jaar geleden dat het Eerste Goetheanum door brandstichting verwoest werd. Je zou kunnen denken dat het gebouw daarmee wel passé is. Maar wie zich al boetsierend, tekenend, bewegend of anderszins in dit unieke Gesamtkunstwerk verdiept merkt dat het tegendeel waar is.

Tekst: Irene van der Laag en Pieter van der Ree

Zowel door zijn veelzijdige vormgeving als door de opvoeringen die erin plaatsvonden, vertelt dit hele gebouw over ontwikkeling: over de ontwikkeling van mens en wereld, over die van de cultuur en het menselijk bewustzijn, over de ontwikkeling van de mens door meerdere aardelevens heen en over innerlijke ontwikkeling. Ga je zelf met deze ontwikkelingsbeelden aan de slag, zoals wij in juli tijdens de zomerweek in Zeist hebben gedaan, dan word je daardoor in je eigen ontwikkeling aangesproken. Je ontmoet niet alleen grootse nieuwe inhouden, maar je wordt ook gestimuleerd om zelf nieuwe vermogens te ontwikkelen, ieder op haar of zijn eigen manier.

Op aarde mag het Eerste Goetheanum dan verwoest zijn, maar als geestelijke realiteit, als een ruimtelijke beeldmeditatie en innerlijke ontwikkelingsgenerator is het nog altijd springlevend. Het kan door ieder die zich erin verdiept gevonden worden en aan elk van hen nieuwe inzichten en ontwikkelingsperspectieven bieden!

Een bevlogen week

Er waren meer dan 80 inschrijvingen voor de hele zomerweek en veel mensen kwamen 's middags voor de lezingen. De groep was zeer divers, ouderen en jongeren, ervaren antroposofen en mensen die nieuw en met belangstelling instapten b.v. omdat de folder en het thema hen aansprakten. In het Goetheanum kreeg de antroposofie, die eerst in woord in lezingen en boeken was verschenen, vorm in de verschillende kunsten zowel muzische als beeldende.

Tijdens deze week konden we zowel aan de muzische als aan de beeldende kunsten werken. Er was een groep euritmie en spraak en een groep voor de mysteriedrama's naast de beeldende kunsten als architectuur, plastiek, schilderen, vensters (waar ook met bijenwas gewerkt werd). Soms waren er wat aarzelingen maar iedereen is erin gesprongen en heeft hard gewerkt aan al die verschillende aspecten van dit Gesamtkunstwerk. En dan merk je dat het werken hiermee toegankelijk, genezend, verbreedend, uitdagend is, een uitnodiging om op weg te gaan, jezelf tegen te komen, nieuwe stappen te zetten.

In de werkgroep over de Mensheidsrepresentant, 'Christus tussen Lucifer en Ahriman' – waarvan Steiner zegt dat het "het meest intieme van onze antroposofische beweging is" – hebben we dat zeker ook gevoeld. We gingen op zoek naar de extreme gebaren, de tegenstellingen, en merkten dat het relatief eenvoudig is om het ahrimanische of het luciferische vorm te geven. Maar bij het boetseren van het eerste ontwerp van het hoofd van de Christusfiguur voelde iedereen hoe lastig het is om beide gebaren in balans te brengen. Waar vind je de speelruimte tussen de tegenmachten, en hoe balanceer je tussen beide om evenwicht te scheppen en zo jezelf en de wereld te doordringen met deze christelijke impuls?

Op de laatste dag, vrijdag, hebben we ‘de Humor’ geboetseerd. Dan ervaar je dat ook in de humor dit evenwichtsscheppen en balanceren zichtbaar wordt. Ook hier is het noodzaak dit gebied te doordringen en vrij te maken, en eens hartelijk te kunnen lachen.

We hebben deze week sterk gevoeld hoeveel enthousiasme er was van de mensen en hoe we ons tijdens deze week, al werkend konden verbinden, en doordrongen werden door ‘het Goetheanum’ dat na de brand is ontvangen in de ethersfeer en van daaruit inspirerend werkt: het was een thuiskomen!

Dit artikel is verschenen in Motief 266 van oktober 2022